

Kresťanský týždenník pre mladých duchom

číslo 15 | 16. apríl 2006 | ročník XVII. | cena 10 Sk

zrno

Hrob je prázdny!

Vtáci ho milovali...

Od čias môjho štúdia pred dvadsiatimi rokmi patrí Rím medzi miesta, kam sa vždy rád vraciam. Moje pobyty sú umocnené hlavne tým, že tam stretám starých priateľov, bývalých spolužiakov a dobre mi padne pobudnúť v ich prítomnosti. Rím je pre mňa akoby ostrovom pokoja, ostrovom, na ktorom si uvedomujem, čo to znamená mať priateľov, ostrovom, na ktorom si duchovne oddýchnem a načerpám sil... Dnes je to už aj kvôli človeku, o ktorom sa pravdepodobne nedočítate v žiadnom kresťanskom časopise nikde na svete.

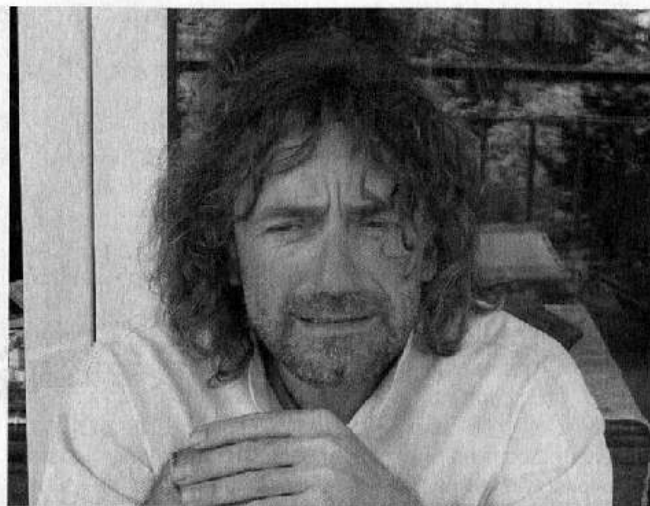
Do Ríma som priletel v stredu 29. marca 2006. Na letisku ma čakal môj taliansky priateľ, kňaz a univerzitný profesor, Roberto. Krátko po odchode z letiska mi hovorí: „Vieš o tom, že Taliansko má tento týždeň smútok?“

„To teda neviem!“ odpovedal som prekvapene a zároveň sa spýtal, čo sa stalo. Uvedomil som si, že to muselo byť niečo hrozné, keď mi o tom hovorí hneď po mojom prilete ešte na letisku Fiumicino.

„Minulú nedeľu, 26. marca 2006, zahynul pri leteckom nešťastí človek, ktorého milovali vtáci a celé Taliansko.“

V tom okamihu som si nebol istý, či si náhodou nestojím na „vedení“. O kom je reč? A tak som sa začal vyzvedať podrobnosti. A tie ma zaujali natoľko, že som po príchode k nemu domov hneď sadol k internetu, aby som sa dozvedel ešte viac informácií.

Okrem iného som sa na webe dozvedel o knihách, ktoré človek, o ktorom je reč, napísal. A tak na druhý deň sme vyrazili do mesta, do kníhkupectiev, pretože som si chcel aspoň jednu z tých kníh kúpiť. Chvíľu to však trvalo, pre-

tože všetky boli už vypredané. V jednom kníhkupectve sa nám však predsa len podarilo zohnať posledný exemplár jeho poslednej knihy: „IN VOLO SOPRA IL MONDO“ (V lete ponad svet). Knihu vydalo v roku 2005 vydavateľstvo Arnoldo Mondadori v Miláne. Jej autorom je ANGELO d'ARRIGO.

Pred nejakým časom som písal o tom, aké nezmyselné až nenormálne športové činnosti konajú často niektorí ľudia len preto, aby získali prvenstvo, slávu či peniaze a je im pritom jedno, že pritom riskujú nielen svoje zdravie, ale mnohokrát i život (viď ZRNO č. 6/2006). Pre vidinu čohosi, čo vlastne nemá pre život žiadnu cenu a čo ani neuhľadí život chudobných, či trpiacich, ani neprinesie ľudstvu žiaden pokrok či civilizáciu, položia na misku váh to najcennejšie, čo vôbec majú. V osobe Angela d'Arriga by mnohí možno na prvý pohľad tiež videli niekoho, kto so svojím životom zby-

točne hazardoval. I on sa totiž venoval druhu športu, ktorý je veľmi, veľmi riskantný a ktorý na prvý pohľad nemá nič spoločné s pokrokom civilizácie, šírením dobra a lásky. Avšak hneď od prvého okamihu, čo mi o ňom môj priateľ Roberto začal rozprávať, mi bolo jasné, že ide o výnimočného a nádherného človeka. Keď som si prečítal všetky dostupné informácie, keď som prelistoval jeho knihu a prečítal aspoň niektoré state, cítil som potrebu podeliť sa o ňom a jeho činnosti i s inými.

MAJSTER PLACHTIČ

Angelo sa narodil v roku 1961 na Sicílii. Vyštudoval Vysokú školu športovú v Paríži so zameraním na lyžiarstvo. Neskôr sa však začal venovať lietaniu – plachteniu, rogalu, letom v malých ultrazvukových lietadlách. Stal sa dokonca dvojnásobným majstrom sveta v lietaní na rogale poháňanom motorom. Lietanie sa stalo priam jeho koníčkom,

Angelo d'Arrigo:

„Nikdy v živote by ma ani len nenapadlo, že nejaký živý lietajúci tvor dokáže vyletieť do výšky deväťtisíc metrov, kde všetky aerodynamické sily už prestávajú fungovať.“

ktorému sa venoval dňom i nocou. Avšak ani nové dobrodružstvá, ani rekordy, ktoré lámal, nenaplnili jeho vnútro natoľko, aby im podľahol. Jeho snom bolo uskutočniť let, o akom sníval kedysi Leonardo da Vinci. Let, pri ktorom by človek, podobne ako vtáci, vlastnou silou a vlastným umom dokázal vzlietnuť. A tak čím viac lietal, tým viac začal pozorovať vtákov a konštruovať jednoduché, mohli by sme povedať až primitívne, lietadlo – dve veľké krídla – a nechať sa unášať vetrom nielen do dialav, ale i do výšok. Je totiž známy fakt – ten využívajú piloti vetroňov – že vzdušné prúdy vynesú lietadlo do veľkej výšky a potom môže dlho plachtiť. Lenže prv, než to objavili bádači a letci, od nepamätí využívali tieto vzdušné víry a vetry vtáci. Mnohé druhy vtákov s obrovskými rozmermi krídel patria medzi najdokonalejšie tvory, ktoré takto dokážu plachtiť celé hodiny bez toho, žeby mávli čo len krídlom. V Európe patria medzi takýchto majstrov-plachtičov orly.

PONAD EVEREST

Vo svojej knihe, v kapitole „Orl a hory“, píše Angelo o tom, ako sa vôbec zrodila myšlienka, uskutočniť let ponad Mount Everest. ▶

„Nemožný let. Táto idea sa zrodila vo mne čirou náhodou. Jedného večera v roku 2000 som sedel pri poháre piva s priateľom alpinistom, Hansom Kammerlanderom, človekom, ktorý ako prvý zostúpil z Everestu na lyžiach. Medzitým, čo mi rozprával svoje zážitky, som si prezeral rôzne fotografie, ktoré počas svojej dobrodružnej cesty zhotovil. Moju pozornosť náhle upútal jeden detail. V hĺbke fotografie, len niekoľko metrov za jeho postavou, bolo vidieť malú škvŕnu priamo nad jeho vrcholom. Prizrel som sa lepšie, či je to nejaký nepatrný tieň alebo nebudaj škvŕna zle vyvolanej fotografie. Ani Hans mi to nevedel vysvetliť. Po chvíli som na to zabudol. Neskôr sa mi však táto fotka znovu vybavila v pamäti. Vyhľadal som si ju, nechal som ju profesionálne zväčšiť a na moje obrovské prekvapenie som zistil, že sa nejedná ani o škvŕnu ani o tieň. Bol to orol. Nepálsky orol, ktorý na svojej dlhej migračnej púti oblohou mapoval práve vrchol Everestu. Nikdy v živote by ma ani len nenapadlo, že nejaký živý lietajúci tvor dokáže vyletieť do výšky deväťtisíc metrov, kde všetky aerodynamické sily už prestávajú fungovať. V takejto výške lietajú už iba veľké dopravné lietadlá. Bol to úžasný objav, ako sa hovorí: láska na prvý pohľad. Tak ma to nadchlo, že som sa už nemohol tejto myšlienke vzdať. Začal som uvažovať a hľadať odpoveď na to, ako je možné, že sa orol do takej výšky dostane a výsledkom tohto bádania

bolo odhodlanie uskutočniť podobný let...“

Angelo nelenil, začal chodiť do hôr a spúšťať sa z vysokých útesov, aby sa mohol dostať čo najbližšie k plachtiacim orlom. Ba šiel až tak ďaleko, že si zohnal mláďatá orlov, od malička ich pipal a staral sa o nich, skamarátil sa s nimi a vydal sa s nimi na spoločné cesty – lety svetom. S jedným z nich, ktorého pomenoval Nike, a ktorého, podľa jeho slov považoval „za svoje dieťa“, preletel ponad celú Saharu. S druhým orlom, „tiež jeho dieťaťom“, orlom Gea, uskutočnil famózný a dodnes jedinečný let ponad Himaláje a ponad slávny Mount Everest. Tento let sa uskutočnil 24. mája v roku 2004. Bolo to po prvýkrát, kedy človek bez použitia motora, len s kyslíkovou

maskou vzlietol do výšky 9 000 metrov. Sprievodcom v tejto nepredstaviteľnej výške mu bol len jeho orol a piloti lietadiel, ktorí z diaľky zhotovili zábery tohto fantastického letu. Nechajme však prehovoriť Angeľa, ako on sám tento let opisuje: „Je predo mnou. Skamenelý gigant, vysoký skoro deväťtisíc metrov. Tmavá pyramída, posiatá bielymi pásmi večného snehu, chránená baštou himalájskych retazí. Nevyspytateľné sanktuárium. Vietor ma unáša rýchlosťou viac ako sto kilometrov za hodinu. Pripútaný k deltaplánu (druh rogala s väčšími a pevnejšími krídlami, bez motora) pokúšam sa, ako sa len dá, oslobodiť od neustále sa tvoriaceho ľadu, zatiaľ čo kyslíkový prístroj besne pumpuje kyslík do mojich pľúc. Zo slz,

ktoré skryštalizovali, sa mi medzi viečkami vytvoril kus ladu. No za žiadnu cenu teraz nezavrím oči! Konečne som tu, len kúsok od vrcholu. Ako ten orol, ktorého som kedysi videl na fotografii, uvidím teraz i ja to, čo videl on. Jeho pohľad sa stane mojím pohľadom. Metamorfóza v činnosti.“

NÁVRAT BOCIANOV

Medzi ďalšie jeho lety, ktoré by sme mohli označiť slovom „jedinečné, neopakovateľné, úžasné“ patrí i niekoľko tisíc kilometrov dlhý let zo Sibíri ku Kaspickému moru, ktorý v roku 2002 organizovala moskovská univerzita. Pri tomto lete nešlo v prvom rade o Angelov let, i keď ten sám o sebe bol jedinečný. Hlavným zámerom bolo prinavrátenie zvláštneho druhu vymierajúcich sibírskych bocianov do ich pôvodnej krajiny. Tieto bociany pripomínajú tvarom a veľkosťou i naše čierno-biele bociany. Na rozdiel od našich sú však hnedo-biele. Hnedá farba pritom prevláda.

Angelo bol najskôr nejaký čas na Sibíri. Od bocianov vzali ich oplodnené vajcia a umiestnili ich v teplom batohu pod krídla Angelovho deltapalu. Angelo potom s nimi lietal. Zhotovil si zvláštny křmiaci prístroj, ktorý vyzeral podobne, ako zobák dospelých bocianov. Keď sa z vajec vyliahli malé vtáčiky, Angelo ich pomocou umelého zobáka ručne křmil a postupne vypíplal, až sa z nich stali dospelí vtáci. Prispôbil si svoj zvláštny letiaci prístroj tak, aby pri vzlietnutí a lete vyzeral čo

najviac podobný dospelým bocianom. Takto začal s veľkou trpezlivosťou a obetavosťou učiť malé bociany lietať. Keď to už zvládali, vo vhodný čas sa potom Angelo vydal s nimi na nemsierne zaujímavý let ku Kaspickému moru. Na niekoľkých fotografiách tejto knihy sú i zábery zo Sibíri. Ukazujú křmenie malých bocianov, prvé spoločné lety. Každý z bocianov má na nohách krúžky s menami. Vidieť tam troch: Don, Jenisej a Kunovat. No zo všetkých fotografií je najimpozantnejší záber Angela uprostred letiacich bocianov, ako keby on bol ich matkou, ktorá ich vedie do bezpečnej, teplej a úrodnej krajiny. Celý dlhý let bol korunovaný úspešným završením v cieľi.

POSLEDNÝ LET

Podobných príbehov je v knihe omnoho viac. V krátkosti som chcel teraz iba poukázať, prečo som si pri mojej poslednej návšteve Ríma tak obľúbil tohto muža – Angela d'Arrigo, ktorý nedávno zahynul len pár kilometrov od svojho domova pri obci Comiso na Sicílii pri lete v malom dvojmiestnom motorovom rogale. Paradoxom je, že malé lietadlo neriadil on, ale iný skúsený pilot. Z nezistených príčin začalo prudko klesať, točiť sa okolo svojej osi a hoci bolo vo výške necelých 200 metrov, jeho prudký pád ukončil život oboch pilotov.

Žijeme v dobe, kedy technické vymoženosti umožňujú ľuďom venovať sa činnostiam, o ktorých ľudia predchádzajúcich generácií len snívali. Žije-

me však i v dobe, kedy tieto technické vymoženosti neslúžia, žiaľ, mnohokrát na to, aby život na zemi vylepšili, civilizovali a spravili krásnym a pokojným pre všetkých. V mene „civilizácie a pokroku“ sa na dennodenne vraždí, okráda a vykorisťuje. V mene „vyspelej techniky“ si určitá, neporovnateľne menšia časť ľudstva môže dovoliť také veci, o akých sa tej zostávajúcej, neporovnateľne väčšej časti ľudstva, ani len nesnáva. Biblia hovorí, že všetko, celý svet, príroda i živočíchy všetkého druhu sú Božím dielom. Boh nás všetkých stvoril z lásky a ak veríme slovám Písma, tak človek, koruna tvorstva, môže byť šťastný len vtedy, keď žije v súlade nielen s Bohom, ale i so všetkým tvorstvom. A tak dnes, keď už ľudským pričinením stále vymierajú rôzne živočíchy a tvory, by sme sa mali zamyslieť nad tým, čo nám všetkým chcel odkázať a povedať Angelo d'Arrigo.

Na záver správa z talianskej tlačie informujúca o pohrebe Angela d'Arriga, ktorý sa konal 28. marca 2006 v Dóme v Catanii: „Počas pohrebu uvoľnili orla, ktorý patril Angelovi. Tento orol vzlietol, zakrúžil nad zhromaždením a nakoniec si sadol na rakvu, v ktorej ležali ostatky Angela.“

PS.: Viac o tomto vzácnom človeku sa dozviete na jeho internetovej stránke: www.angelodarrigo.com

PETER ŽALOUDEK ■
Autor je teológ, publicista.